

Київський університет імені Бориса Грінченка

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 6 від 31. 03. 2020 р.

Голова Приймальної комісії

_____ Віктор Огнев'юк

ПРОГРАМА

фахового випробування з англійської філології

Освітній рівень: другий (магістерський)

Спеціальність 035 Філологія

Освітня програма Мова і література (англійська)

На базі: освітнього ступеня бакалавр, магістр,
освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

_____ Олексій Жильцов

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри англійської
філології та перекладу,
протокол № 7 від 26.02.2020

Завідувач кафедри

_____ Валентина Якуба

Київ 2020

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фахове випробування з англійської філології **проводиться в усній формі** індивідуально для кожного абітурієнта, його хід фіксується та результати записуються у протоколі. Спілкування під час випробовування проводиться **англійською мовою**.

Лінгвістична підготовка філологів в університеті включає мовний і мовленнєвий компоненти, що розглядаються як взаємопов'язані і взаємообумовлені аспекти іншомовної комунікації. Під час фахового випробування перевіряється рівень оволодіння мовною (лінгвістичною) і мовленнєвою (комунікативною) компетенціями абітурієнта.

Відповідно чітко виокремлюються дві позиції – *знання мови* як системи (тобто про мову), мовних одиниць та їх функцій в іншомовній комунікації, та *володіння мовою* як здатність спілкування, вираження думки та уміння здійснювати усі види мовленнєвої діяльності.

Враховуючи особливості філологічної підготовки в університеті, фахове випробування до магістратури ґрунтується на теоретичній та практичній попередніх складових і передбачає визначення у вступників достатньо високого рівня лінгвістичних знань, сформованості мовних навичок, практичного володіння усним і писемним мовленням (на рівні C1 за шкалою Ради Європи), що засвідчує готовність вступників до здобуття другого (магістерського) освітнього рівня.

ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК

Особи, які вступають до магістратури, повинні володіти комплексом іншомовних знань, умінь і навичок, необхідних для навчання за обраним напрямом та проведення магістерського дослідження.

Під час фахового іспиту з англійської філології вступники повинні продемонструвати:

- вільне володіння англійською мовою, уміння розкривати суть поставленої проблеми, вільно і спонтанно виражати думки засобами іноземної мови;
- вміння аналізувати та інтерпретувати лінгвістичні явища і факти;
- уміння висловлюватися з необхідним ступенем тематичної складності і деталізованості, демонструючи вільне володіння прийомами структурної побудови тексту, засобами зв'язності та цілісності;
- гнучке використання англійської мови в контексті проблемно-комунікативної ситуації навчально-академічного та професійного характеру;

- багатий лексичний запас англійської мови, вільне використання лексики та філологічної термінології, сформованість граматичної компетенції.

Перевірка знань з англійської філології ґрунтується на змісті базових теоретичних дисциплін, які вивчаються студентами освітнього рівня „бакалавр” (або ОКР „спеціаліст”), зокрема теоретична фонетика, теоретична граматики, лексикологія англійської мови, історія англійської мови та стилістика англійської мови.

Теоретична фонетика англійської мови

1. Класифікація англійських голосних за артикуляцією.
2. Класифікація приголосних англійської мови за артикуляцією.
3. Склад як основна структурна частина слова, типи складів у англійській мові.
4. Словесний наголос в англійській мові: поняття, типи, функції.
5. Просодійна система англійської мови. Інтонація.

Теоретична граматики англійської мови

1. *Системний та структурний підходи до вивчення мови:* поняття системи та структури, рівні мови, одиниці мови, поняття міжрівневого ізоморфізму, план змісту та план вираження мовних одиниць.
2. *Граматичні категорії та їх реалізація:* граматична категорія як сукупна система виразу узагальненого граматичного значення, референційні та сигніфікативні граматичні категорії, опозиційна основа граматичної категорії, типи опозицій.
3. *Граматичні категорії іменника: категорії числа та відмінка:* формальні та функціональні ознаки категорії числа, проблема значення числа у різних підкласах іменників, теоретичні інтерпретації категорії відмінка в англістиці, проблема значення - синтетичного відмінкового формату.
4. *Граматичні категорії дієслова: категорії часу, виду, стану:* проблема загальнопоняттєвої категорії часу та категоріальних дієслівних систем часу, абсолютні та відносні значення часових форм дієслова, граматичний вид та лексичне значення дієслова, визначення категорії стану, проблема середніх станових значень дієслова.
5. *Речення. Різні підходи до вивчення речення:* речення як комунікативна одиниця синтаксичного рівня, прагматичні типи речень, конструктивний аналіз речення, принципи класифікації речення, речення-висловлювання як основна комунікативна одиниця, поняття актуального членування: тема, рема.
6. *Проблема частин мови у сучасній англійській мові:* поняття класу слів, частини мови як традиційні граматичні класи слів, критерії виділення частин мови у вітчизняному та зарубіжному мовознавстві, повнозначні та службові

частини мови.

7. Теорія словосполучень в сучасній англійській мові: загальна характеристика словосполучень, структурні особливості словосполучень, функціональні особливості словосполучень різних типів.

Лексикологія англійської мови

- 1. Етимологічний склад англійської мови:* корінні слова; слова іншомовного походження; кельтські та скандинавські запозичення.
- 2. Типи запозичень у словниковому складі сучасної англійської мови:* етимологічні дублети, гібриди; інтернаціональні слова.
- 3. Продуктивні засоби словотвору:* афіксація; основоскладання; конверсія; скорочення.
- 4. Непродуктивні засоби словотвору:* бленд (злиття); зворотний словотвір; звукова імітація; звукозміна та чергування наголосу.
- 5. Словниковий склад як система:* неологізми; традиційні лексикологічні угруповання; лексико-граматичні групи; теорія семантичного поля.
- 6. Синонімія/антонімія:* типи синонімів; джерела синонімії; полярність значення; морфологічна та семантична класифікація антонімів.
- 7. Фразеологія:* різні підходи до класифікації фразеологічних одиниць: семантичний, функціональний, контекстуальний; місце фразеології в сучасній англійській мові.
- 8. Типи словників:* одномовні, двомовні, багатомовні, загальні та спеціальні словники; мовні та енциклопедичні словники; діяхронічні та синхронічні словники; історія англійської та американської лексикографії.

Історія англійської мови

- 1. Фонетичні особливості германських мов:* перший пересув приголосних; загальногерманський наголос; закони Грімма і Вернера.
- 2. Морфологічна класифікація іменника в давньоанглійській мові:* сильна, слабка та кореневі відміни.
- 3. Морфологічна класифікація прикметника в давньоанглійській мові.* Ступені порівняння.
- 4. Морфологічна класифікація сильних дієслів в давньоанглійській мові:* градація.

Стилістика англійської мови

- 1. Виразні засоби та стилістичні прийоми сучасної англійської мови:*
 - фонологічні виразні засоби, їх класифікація і характеристики;
 - стилістичні прийоми синтаксису, їх класифікація і характеристики.

2. Стилiстична диференцiацiя словникового складу сучасної англiйської мови: стилiстичнi функцiї нейтральних слiв, слiв високого та зниженого стилiстичного тону.
3. Стилiстична семасiологiя – фiгури заміщення: метонiмiчна група виразних засобiв; метафорична група виразних засобiв; iронiя.
4. Стилiстична семасiологiя – фiгури суміщення.
5. Стилiстичний синтаксис.

Повний перелік питань усіх екзаменаційних білетів містить таке співвідношення теоретичних питань: теоретична фонетика – 20%, теоретична граматика – 20%, лексикологія – 20 %, історія мови – 20% стилістика – 20%. Відповідь на питання включає визначення основних термінів, їх пояснення та підкріплення відповідними прикладами. Зайва інформація, що не є відповіддю на питання, не впливає на якість відповіді і не включається до оцінки.

СТРУКТУРА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ З АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Програма фахового випробування з англійської мови передбачає визначення рівня теоретичних мовних знань, умінь і навичок, вміння визначати мовні явища, здійснювати їхній лінгвістичний аналіз, коректно інтерпретувати їх з урахуванням особливостей мовної системи англійської мови. Вступник повинен сформулювати основну ідею, розкрити суть поставленої проблеми, описати основні підходи, класифікації, принципи і підходи до визначення і вивчення вказаного мовного явища. Оцінюється вміння висловлюватися з необхідним ступенем тематичної складності, вільне володіння прийомами структурної побудови тексту, засобами зв'язності та цілісності, грамотне вживання термінології, гнучке використання лексико-граматичного матеріалу.

Фахове випробування з англійської філології відбувається на основі завдання, яке абітурієнт отримує на окремій картці з номером. **Картка містить одне завдання**, формулювання якого є поширеним, уточненим і конкретним. Під час відповіді абітурієнт повинен дати **детальне роз'яснення** усіх термінів і понять, які вказані на картці та підкріпити власну відповідь адекватними прикладами та ілюстраціями мовного явища у необхідних контекстах.

Екзаменаційна комісія фіксує помилки й неточності у відповіді абітурієнта та заносить їх до протоколу відповіді. Після закінчення відповіді **екзаменатори задають питання** з поставленої проблематики. Питання комісії можуть бути спрямовані на уточнення, поширення, деталізацію та ілюстрацію

того лінгвістичного явища, яке вказане у картці абітурієнта і/або спричинене його висловлюваннями.

Фахове випробування відбувається індивідуально з кожним абітурієнтом та триває не більше 20 хвилин (на одну особу).

Зразок завдання

Speak about the noun as a part of speech. Indicate grammatically relevant classes of nouns. Define morphological, syntactic and semantic properties of an English noun.

Під час оцінювання комісія враховує загальну мовленнєву компетенцію абітурієнта, комунікативні навички та вміння спілкуватися іноземною мовою.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Параметри та критерії оцінювання теоретичного питання з англійської філології

Максимальна загальна кількість балів за усну відповідь абітурієнта – 200 балів. Кожна мовна помилка зменшує суму на 1 пункт. Бали враховують як змістовну, так і формальну оцінку наданої відповіді. Під час відповіді члени комісії не порушують її комунікативну цілісність і не виправляють мовних помилок, але нотують їх у протоколі та враховують під час виставлення оцінки. У ході опитування також задаються додаткові питання по тематиці картки, відповіді на які також враховуються у загальну оцінку.

Критерії оцінювання знань вступників

Кількість балів	Критерії
180 – 200	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
160 – 179	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.

140 – 159	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
120 – 139	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
100 – 119	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1 – 99	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Теоретична фонетика англійської мови

1. Парашук В.Ю. Теоретична фонетика англійської мови: Навчальний посібник для студентів факультетів іноземних мов. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2005.
2. Kreidler W. The Pronunciation of English: A Course Book in Phonology.- Oxford: Basil Blackwell, 1989.

Теоретична граматики англійської мови

1. Blokh M.Y. A Course in Theoretical English Grammar. - М.: Высшая школа, 2000.
2. Алексеева I.O. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови: навчальний посібник.- Вінниця: Нова Книга, 2007.

Лексикологія

1. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2001. – 117 с.
2. Мостовий М.І. Лексикологія англійської мови. - Харків: Основа, 1993. – 256 с.
3. Ganetska L.V. Lexi-Maker: Modern English Lexicology in Tables, Figures, and Exercises. – К.: Ленвіт, 2004. – 96 с.

Історія англійської мови

1. Расторгуєва Т.А. История английского языка (на английском языке): Учебник. – М.: Высшая школа, 1983. – 347 с.

Стилістика англійської мови

1. Кухаренко В.А. Інтерпретація тексту. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 272 с.
2. Мороховский А. Н., Воробьева О.П., Лихошерст Н.И., Тимошенко З.В. Стилистика английского языка. - К.: Высшая школа, 1991. – 271 с.
3. Galperin I.R. Stylistics. - М.: Higher school, 1981. – 334 с.